

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ» ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 4(8) қазан-желтоқсан 2016
ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
**электрондық ғылыми
журнал**

2016, № 4(8)

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

2016, № 4(8)

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Бас редактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық алқа:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжіғали,
Н. Әлімбай, Б. Байтанаев, Қ. Жұмағұлов, Ғ. Кенжебаев, Б. Көмеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қырғызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А. Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төленова

Редактор:

Р. Көбеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,

Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,

«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұсқада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге түсіргенде
міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им.Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусейтова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комеков,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,
г. Алматы,
ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо обязательно ссылаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseyitova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA), A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,
Almaty,

28 Shevchenko Str.

Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,

«Edu.e-history.kz»

Editorial electronic scientific journal

Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Journal website: <https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and Information of the
Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, r
egistration certificate:

No. 14602-ИА dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the journal.

УДК 94 (930.85)

FROM HISTORY OF NOMADIC CUSTOMARY LAW**Teleuova E.**

assistant professor of al-Farabi Kazakh National university, Almaty, Republic of Kazakhstan.
teleuova@mail.ru

Abstract. The Kazakh laws originate from Turkic times, and were enriched by the legal practices and cultures of other peoples. Secondly, Kazakh laws borrowed and interpreted adapting to their needs the best samples and models of legal cultures of other peoples. Customary law was designed to address the solution of the complex needs of Kazakh society. Within various historical periods the legal systems aimed to regularize relations between and within nomadic states, have much in common. State structure of Kazakh khanate, system of political governance, legal relations, cultural evolutions originate from early times. Tribal confederations and their legal practices left a rich legacy for Kazakh nomadic society.
Keywords: customary, law, political, tradition, society.

КӨШПЕЛІЛЕРДІҢ ӘДЕТТІК ҚҰҚЫҚ ТАРИХЫНАН**Телеуова Э.Т.**

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің доценті, тарих ғылымдарының кандидаты

Аңдатпа. Көшпелілердің әдеттегі құқығының саяси құрылымда, қоғамдық қатынастағы реттеушілік қызметі мәселесіне мақала арналған. Қазақ қоғамы өзінің құқықтық мәдениетінің қалыптасуында Түрік, Монғол дәуірінің билеушілері мен мемлекеттердің құқықтық негіздерінің ықпалы зор болды. Сондықтан көшпелілердің құқытық мәдениеті Дала тарихында ортақ даму үлгісінен өтті. Осы мақалада көшпелілер өмірінде құқытық нормалардың атқарған қызметі туралы талқыланған.

Түйін сөздер: әдеттегі құқық, саясат, дәстүр, қоғам.

ИЗ ИСТОРИИ ОБЫЧНОГО ПРАВО КОЧЕВНИКОВ**Телеуова Э.Т.**

кандидат исторических наук, доцент КазНУ им. аль-Фараби

Аннотация. В статье рассматривается обычное право кочевников, обычное право обеспечивало социальное благополучие и функционирование хозяйства кочевников, выражая волю и интересы не только и не столько привилегированных групп, но и большей части рядовых членов кочевого общества. Этим объясняется и консерватизм, устойчивость норм обычного права, просуществовавших до конца XIX - начала XX веков. Многие же из норм семейно-брачного права и обязательств в той или иной форме сохранились и до наших дней, несмотря на полное разрушение традиционного экономического уклада.

Ключевые слова: обычное право, политика, традиция, общество.

The history of steppe civilizations saw many changes through various events. Although Kazakhs retained most of their values as a heritage coming from the ancient times. One of the values is customary legal system. Customary law based on the cultural and democratic traditions until XIX century play important role in regulating their lifestyle. That was caused by two factors. First of all, the basis of nomadic economic lifestyle formed the world outlook of Kazakhs, and secondly, the demand of the social life to form new norms and values. Customary law of Kazakhs is the monument of the rich of nomadic civilization. It is backed by centuries long history, life potential and human freedom demand. Any legal system originates from the social needs. Customary law was designed to address the solution of the complex needs of Kazakh society. Within various historical periods the legal systems aimed to regularize relations between and within nomadic states, have much in common. State structure of Kazakh khanate, system of political governance, legal relations, cultural evolutions originate from early times. Tribal confederations and their legal practices left a rich legacy for Kazakh nomadic society.

Firm tribal relations of the nomadic socium prevented development of individualistic rights. Under the tribal system, the rights of an individual were interpreted within the framework of tribal legal practices. Apart from that the military necessity to protect the tribe from external threat facilitated that factor. Each member of the tribe was to a warrior responsible for its survival. In peacetimes the legal relations were guided by common practices. They covered family and economic relations, criminal cases. Along with that there existed legal practices to settle international relations- trade and others, that proved the high level of state development. In early nomadic period, the notion of “sin/crime” differentiated from family realm, and became part of the social/public relations. Those norms formed the basis of the legal practices to settle private and public issues.

Ancient nomadic law of Kazakhs, Turkic linguistic arts produced valuable cultural heritage. Development of legal relations of nomads went hand in hand with the state formation. The Kazakh khanate inherited the legal practices of the Turkic states – code of customary law, political, criminal, civic practices regulations, and international law. The failure of the Turkic states to cope with legal problems led to their eventual decline and collapse.

In VI century, in Central Asia was formed a Turkic kaganate out of dispersed tribes, brought together by Bumin kagan. He adopted a law on state integrity and protection of the rights of ordinary members of society. It is known from the Chinese sources. We should mention the articles that worked as legal acts:

- 1) The one who instigates a rebellion or riot must be condemned to death.
- 2) The one who betrays the interests of Turks is considered to be the traitor and must be put to death.
- 3) The one found guilty in death of an innocent person must be put to death.
- 4) Adultery with somebody's wife is punishable with death penalty.
- 5) Stealth of a horse tied to someone's yurt is punishable by death.
- 6) Injury during the fight must be compensated by ransom.
- 7) The compensation for stolen horse is ten times more than its original price [1].

These legal establishments on internal solidarity and integrity cemented the newly created state. The runic inscriptions of the Turkic rulers' call to unity were extremely important for Turks. This legal monument of the first independent Turkic state testified its creation, and that law governed various problems people faced - criminal, family or economic disputes. But these legal practices could be applied only to the medieval nomadic states. The researches on Turkic states analyzed state governance methods, nomadic public relations, and developed the concept of “nomadic state”. The ideological power justified the legal structure of the Turkic state, and its norms. Civil, criminal, family, property cases were regularized. The legal rights Ashina dynasty had enormous power in the state. The law “Tore”, as the pillar of the state regime and the dominant dynasty managed them. The power of kagan was inherited by his successor. The power passed only from grandfather to grandson, and from elder brother to the younger one. The third pillar were creation of the laws to manage the state and intra-tribal relations, as the basics

of the international law. These norms formed the “Tore” legal system set up in VIII century. Along with the formation of Turkic states, the “Tore” legal principle influenced other legal practices. “Tore” had the legal right for governance. The main aim was to provide state integrity, to overcome intra-tribal conflicts and contradictions, orderly arrange any relations in the socium. Turkic legal practices and “Tore” principle were continued within the further development of Turkic states and societies. From that viewpoint for present times, is very important to investigate ‘Tore’ legal principle, as in XVI century Armenian-Kypshak legal code and procedural norms were based on it, and are part of the world legal heritage[2].

In the history of steppe civilizations the big state formation set up by nomads in early XIII century got to the world prominence and spread its influence on other states and societies. During the formation of single Mongol ulus (people) with the aim to strengthen the state was adopted the modified code of legal practices of nomads with the amendments by the demands of the Mongol community “Great Yassa”. The name “great” implied that it was compulsory for all Mongols. In this point, the common Yassa was superior to the local/tribal legal practices. Yassa in Mongol means “yassak” or establishment, enactment, or law. Gengizkhan as the collection of laws and legal practices adopted Yassa for Mongols. Rashid-ad-Din informed that for adoption of that law was convened a kurultai in 1206 [3]. The law was adopted after victory of Gengizkhan over Kereits, Naimans and Merkits. The law taken at Great kurultai opened the way to strengthening the power of Gengizkhan.

In 1218, at the kurultai with the objective to arrange a campaign to Turkestan were introduced some amendments. In 1225 was adopted with amendments “Great Yassa” again. But unfortunately the original version of Great Yassa was not preserved, and its fragments are found in the works of Arabic and Persian historians. Almost complete version of Great Yassa was found in the chronicle of the Persian chronicler Ala ad-Din-Ata Malik Juveini “Tariq –I- Jakhangushai”, in translation it sounds - “History of Jakhangushai” or “History of the world conqueror” [4]. Other authors – al-Omari, al-Markizi, Mirhond approved the facts given in the works of Juveini. On one side, the “Yassa” research of Juveini is big, no doubt. By Juveini, the Yassa in Mongol language was preserved in Uigur inscriptions on tumars (protective talismans). The talismans were distributed to prominent noble people, experts of Yassa and members of the khan dynasty. In translation of the Russian orientalist V.Minorsky, the chapter from Juveini work on Yassa, was used by Vernadsky G. in his research as an appendix[5]. Qalmyk researcher E.Kara-Davan in his work dedicated to the history of Gengizkhan used the data from Yassa, as well as from al-Markizi, Mirkhond, ibn-Batuta, etc[6].

There are many different opinions among the historians (Kazakh, Russian, Qalmyk, Tatar, Chinese, Mongol) on the articles of Yassa. A prominent researcher from Kazakhstan, Zardykhan Kinayat-uly in his work “Kazakh state and Joshy khan” made a comprehensive analysis of Yassa. Here we dwell on the opinions of the Chinese and Mongol scholars [7]. The Chinese researcher Li Zu Fin divides Yassa in 8 chapters, and meticulously revises each chapter. Historian B.Saishal after critical assessment of Yassa, came to conclusion that it consists of 6 parts, and the content of article 54 was decoded in full by him[8].

Thus, the Mongol empire was based on Yassa as a legal fundamental. The strength of Yassa was in the fact that successors to Gengizkhan despite the long distances separating them had to subdue to it. The content of Yassa: international law, state and administrative law, criminal and trade laws, procedural-the rights and duties of the judge, as the pillar of the law. The solidity of the laws adherence among Gengizkhan successors was supported by the words of Rashid-ad-Din who provided some pieces in his works: “The customs (uisun) left by Gengizkhan and laws (yassak) must be strictly observed, not changing them, then the Heaven would support their people, they would always live in happiness and joy”. The following extract supports the previous statement on the need to observe the law: “If the state formed after us, their leaders, sons, great people, military commanders and emirs would not follow the laws, then state affairs would be undermined, destroyed, they would search for Gengizkhan, but would never find”[9].

If even the successor to Gengizkhan had to strictly follow Yassa, then for ordinary citizens

observance of the law was compulsory. That generated many difficulties. Yassa was based on the nomadic lifestyle, and the sedentary population of Turkestan, Persian lands whose life practices were different could not easily adapt to legal requirements of Yassa, as it did not cover their life specifics. Contradictions over Yassa interpretations and implementation between local rulers and Gengizkhan successors caused many conflict situations. The ruling khan Chagatai was very persistent in introducing Yassa in Turkestan, and Juveini described that in the following way: “He frightened the subject peoples by Yassa, as its non-observance was punishable by his army, that always was ready to do that at first order; any woman with a plate full of gold could walk without fear. He took some small decrees, but they were hard for Muslims to observe it. For instance, it not permitted to slay a sheep openly in Horassan. He forced them to eat meat of the dead animal (cattle)”[10].

Yassa was very strict legal code. Any wrong act was interpreted as a crime, and strictly persecuted. Despite that the western part of the Mongol empire adopted the Muslim culture, and gradually yassa establishments were not followed strictly. That was written by Hamdallah Kazvini. By Yassa it was prohibited for Mongols to live in urban areas, but descendants of Chagatai and Jochi soon forgot about those bans.

It is not clear how long Yassa establishments worked in Mongol lands. In the state in Mawerennahr set up by Timur and his successors “tore” in Turkic language was interpreted as the law of Gengizkhan. In Syria and Khorezm, Timur and his descendants were accused in putting “tore” above Sharia, and people under his control were not viewed Muslims. During the rule of Timur’s son Shahruh (1409-1447) was adopted a decree to follow only Sharia and annul ‘Bilik” of Gengizkhan and his legal practices. But son of Shahruh, Ulugbeg viewed that it was correct to observe all laws of Gengizkhan. The last Timurid, Babur, wrote: “Our ancestors implicitly obeyed the laws of Gengizkhan. At the kurulai, parties and feasts, before taking a meal, or any acts, I did nothing against “tore”. All people by the decrees of Gengizkhan must follow the words of God. Whoever it is to leave those valuable words/laws, must be not forgotten. If your father left a good law, its must be observed. If he left a bad law, it must be replaced by a good one”[11]. In XV-XVI centuries in Mogolistan basic articles of Yassa were still in force. Eastern Desht-I-Kipshak Kypshaks followed Yassa in settlement of complex problems. As the th descendants of Gengizkhan ruled the lands for a long time, then Yassa was seen as the supreme law. But it is wrong to state that all the territories of former Gengizkhan Empire observed Yassa. The subject people practiced their own legal codes along with Yassa. Part of the law provisions of Gengizkhan adopted with the aim to strengthen his state, were kept in the criminal code of nomads.

In the customary law of nomads Biliks (procedural interpretations of Yassa) left by Gengizkhan played big role. In the oral spiritual legacy of Kazakhs are kept numerous references to it. In the opinion of the expert on medieval nomadic history T.Sultanov, the researchers of XIV century made a mistake when mixed Bilik with Yassa [12]. After through analysis of Bilik and Yassa, in 1901 P.Melioransky came to conclusion that there are different in many points. Yassa clearly identifies types of crimes and how they in due way must be persecuted. Bilik provides legal procedure and its stages, and also punished those who disobeyed Yassa. in the process of state governance by Yassa, administration of public affairs, the successors of Gengizkhan followed Bilik. Gengizkhan left to his descendants and people not only the laws, but also the rules of their correct implementation. Full text of Bilik is given by Rashid-ad-Din in his work’s chapters: “The best praiseworthy quality of Gengizkhan is to leave legal knowledge of Bilik”. Rashid-ad-Din employed many evidences on Mongol legal code from various sources – historical narratives and memoirs. In the historical narratives Gengizkhan who conquered the world is depicted as the one who founded a state out of scattered Mongol tribes, set up a unified system of governance instead of tribal rule, introduced a system of administrative bureaucracy as well as wise statesman. On the other hand, his invasions and plunder of the occupied territories led to disappearance of their cultural and economic wealth, postponed for centuries the development and formation of big people out of Turkic tribes. Assessment of Bilik from various sides allows us to understand what role his laws, and legal establishments, provisions of how to rule conquered peoples, played in the state he left for his

descendants. The Gengizkhan's establishments were promoted by Kazakh zhuraus, poets, biis, oral folk art- proverbs and sayings. For instance: "Where sons do not listen to father, younger brother do not respect the elder ones, husband is not backed by his wife, and wife dose not follow her husband, mother-in-law do not like their daughters-in-law, senior did not protect the youngsters, and youngsters did not follow the seniors, and the nobles being close to god could not influence the public, and having a lot of wealth could not build a wealthy country for the people and ignored the customs (uisun), and law (Yassa), and people fought against the state; in that state grow thieves, robbers, enemies, cheaters, and offenders, they inflict big damage to people, steal their horses and cattle, and if the army launches a campaign, its exhausted horses would die halfway, and both- army and horses would die"[13].

Bilik of Gengizkhan taught the statecraft, gave useful advises on governance – what to do in various spheres, and which are the priority. It teaches that the rulers must care about the people close to power, families, and how to mange family affairs, lead an army, control international affairs, what qualities are desirable in peacetime, etc. and gives full answers to all these questions.

Here we should refer to the extract from Bilik: "The content of the Bilik is that at that time the demands of the Kazakh khanate society were fully responded by it".

The nomadic states were interested in codification of their legal establishments, and Gengizkhan timely reacted to that, and although within time the situations changed, in general Yassa addressed most of the problems on the way. Further on Kazakhs adopted the Laws of Kassym-khan (The direct path of Kassym khan), Legal Code of Hak-Nazar khan (Just path of Hak Nazar khan), the legal code of Yessim khan and Jety Jargy of Tauke khan. In 1640 Oirtas adoped "Tsaadjin bichikte"- legal code of Jungars. There is much in common between them as they all are based on the Mongol legal practices, and represent the stage by stage evolutionary changes.

References

1. Bichurin I.Y. Collection of information about the peoples living in Central Asia in ancient times. Almaty: Jalyn, 1998. - . Vol. I,- 360 p. 234 pages.
2. Klyashtorny S.G., Sultanov T.I. States and peoples of the Eurasian steppes. St. Peterbourg: Peterburg orientalism, 2009.- 359p. 189 p.
3. Rashid ad-Din. collection of chronicles. Vol. I, book 1, Moscow-Leningard: AN, 1952-299 p. 259-269 pp.
4. Abuseitova M., Baranova Y. Written sources on history and culture of Kazakhstan and Central Asia in XIII-XVIII centuries. Almaty: Daik-press, 2001. - 426 p. pp.19-25.
5. Abuseitova M., Baranova Y. Written sources on history and culture of Kazakhstan and Central Asia in XIII-XVIII centuries. Almaty: Daik-press, 2001. - 426 p. pp.19-25.
6. <http://gumilevica.kulichki.net/>
7. Kinayat-uly Zardykhan. Kazakh state and Jochi-khan. Astana: El-Orda, 2004, 240 pages.
8. Kinayat-uly Zardykhan. Kazakh state and Jochi-khan. Astana: El-Orda, 2004, 240 pages.
9. Rashid ad-Din. collection of chronicles. Vol. I, book 1, Moscow-Leningard: AN, 1952-299 p. 259-269 pp.
10. Rashid ad-Din. collection of chronicles. Vol. I, book 1, Moscow-Leningard: AN, 1952-299 p. 259-269 pp.
11. Babur-name. Almaty: Atatek, 1993.- 448 p.
12. Klyashtorny S.G., Sultanov T.I. States and peoples of the Eurasian steppes. St. Peterbourg: Peterburg orientalism, 2009.- 359p. 189 p.
13. Rashid ad-Din. collection of chronicles. Vol. I, book 1, Moscow-Leningard: AN, 1952-299 p. 259-269 pp.

МАЗМҰНЫ

Абдимомынов Н.Т.	
АЛТЫН ОРДАНЫҢ САЯСИ ТАРИХЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ (1242-1269 жж.).....	8
Алдажұманов Қ.С.	
СОҒЫС КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ХАЛЫҚТЫ АЗЫҚ-ТҮЛКІПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ КАРТОЧКА ЖҮЙЕСІ (1941-1945).....	20
Алмагамбетова А.М.	
1959-1970 ЖЖ. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТҮРКІ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТАРИХИ-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АНАЛИЗЫ.....	28
Алпысбес М.	
ЖАҒАҢДАНУ ҮДЕРІСІНДЕГІ ХАЛЫҚТАР БІРЛІГІН НЫҒАЙТУДАҒЫ ТҮРКІ ӘЛЕМІНІҢ РУХАНИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ТАРИХ МҰРАЛАРЫ.....	37
Асанова С.А.	
ТАРИХИ ӨНГІМЕ-ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БІРЕГЕЙЛІКТІҢ ҚАЙНАР КӨЗІ.....	48
Әбділдабекова А.М.	
XX ҒАСЫР БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ЗИЯЛЫ ҚАУЫМЫНЫҢ ЕҢБЕКТЕРІНДЕ ОТАРЛЫҚ КЕЗЕҢДІ БАҒАЛАУ	53
Әбжанов Х.	
АКАДЕМИКТІҢ АМАНАТЫ.....	58
Әбубәкірова Ә.П.	
ҚАЗАҚСТАН МЕН ҚЫТАЙ АРАСЫНДАҒЫ ШЕКАРАЛЫҚ КЕЛІССӨЗДЕР МӘСЕЛЕСІ.....	64
Әділжанов Н.	
ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕР: ФОРМАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӨРКЕНИЕТТІК ҚҰБЫЛЫС РЕТІНДЕ (ТАРИХИ-САЯСИ АСПЕКТІ).....	72
Баудиярова К.Б.	
ОТБАСЫ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫН АНЫҚТАУДАҒЫ ТҮРЛІ ӘДІС-ТӘСІЛДЕР.....	82
Егізбаева М.Қ., Бейсегулова А.Қ.	
ӨЗБЕК ЖӘНЕ ҚАРАҚАЛПАҚ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ЭТНОМӘДЕНИЕТІ.....	89
Жайлыбаев Д.Ж.	
ҚАЗАҚТАРДЫҢ ДӘСТҮРЛІ ҚҰҚЫҒЫ ТУРАЛЫ РЕВОЛЮЦИЯҒА ДЕЙІНГІ ЖАЗЫЛҒАН ЕҢБЕКТЕР.....	95
Жакин М.С.	
БӨРІ БАТЫР: АҢЫЗ ЖӘНЕ ДЕРЕК (сыни талдау тәжірибесі).....	99
Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Байдавлетова М.Д.	
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕН ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ЖАЗБА ДЕРЕКТЕР.....	113
Жетписбаев А.О.	
XIX-XX ҒҒ. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЭТНОДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ: ХАЛЫҚ САНАҒЫ: ХАЛЫҚ САНАҒЫНЫҢ МАТЕРИАЛДАРЫ БОЙЫНША.....	122
Искакова Ғ.З., Байдавлетова М.Д.	
ТҮРКІ ТАЙПАЛАРЫ МЕКЕН ЕТКЕН ТЕРРИТОРИЯНЫҢ ТАБИҒИ ЛАНДШАФТЫ (VI-X ҒҒ.).....	131
Кабдушев Б.Ж., Кабдушева Л.Ж.	
ҚАЗАҚСТАНҒА АРНАЙЫ ҚОНЫСТАНДЫРУ САЯСАТЫ.....	138
Кариев Е.М.	
ЕУРАЗИЯ КӨНЕ ТҮРКІ ӨРКЕНИЕТІНІҢ БАСТАУЛАРЫ ЖӘНЕ МӘДЕНИ МҰРАСЫ (ерте темір дәуірі және қазіргі заман).....	144
Каринбаев Ж.Ә.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БЕЛОРУС ЭТНОСЫНЫҢ ӨКІЛДЕРІ: ҚАЛЫПТАСУЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНІ.....	152
Картаева Т.Е., Оралбай Е.	
ҚҰДЫҚ ҚАЗУ ІСІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ ҚҰДЫҚ ТҮРЛЕРІ (АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ЭТНОГРАФИЯЛЫҚ МАТЕРИАЛДАР БОЙЫНША).....	163
Кәрібаев Б.Б.	
XV Ғ. СОҢЫ МЕН XVI Ғ. БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫ ТАРИХЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	180
Кәрібаев Б.Б., Ноғайбаева М.С.	
XV Ғ. І ЖАРТЫСЫНДАҒЫ ӘБІЛҚАЙЫР ХАНДЫҒЫНЫҢ ТАРИХЫНАН.....	186
Қозғамбаева Ғ.Б.	
ҰЛЫ ҒАЛЫМ, ГЕОЛОГ – ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ.....	193

Қозғамбаева Г.Б., Бейсегулова А.Қ. ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНДАҒЫ САЯСИ ҚҰҒЫН-СҮРГІН ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ МУЗЕЙІ.....	198
Қозыбақова Ф.А. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ НАРЫҚ МЕХАНИЗМІНІҢ СОҢҒЫ ЭЛЕМЕНТТЕРІНЕ ҚАРСЫ СТАЛИНДІК ЭКСТРЕМИСТІК САЯСАТ.....	206
Қозыбақова Ф.А., Рвайдарова Г.О. 1921-1922 ЖЖ. ЖҮРГІЗІЛГЕН ЖЕР-СУ РЕФОРМАСЫНА ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	214
Майданали З. ИМПЕРИЯЛЫҚ КОНФЕДЕРАЦИЯЛАР ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ КӨШПЕЛІ БІРЛЕСТІКТЕРІ (ТАРИХНАМАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР).....	222
Махаева А.Ш., Чаргынова Г.О. ШЫҒЫС ТҮРКІСТАНДАҒЫ ХІХ ҒАСЫРДЫҢ 60-70 ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ САЯСИ ҮДЕРІСТЕРДІҢ ҚАЗАҚТАР МЕН ҚЫРҒЫЗДАРҒА ЫҚПАЛЫ.....	227
Мухамедеев Т.М., Мухадеева И.А., Капбасова Д.С. Н. НАЗАРБАЕВ ЕҢБЕКТЕРІ – ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАУІПСІЗДІГІ, ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ МЕН ПЕРСПЕКТИВТІЛІГІНІҢ ФЛАГМАНЫ РЕТІНДЕ.....	239
Мұсағалиева А.С. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ "АЛЖИР" ӘЙЕЛДЕР ЛАГЕРІНІҢ ТАРИХЫ: ТАРИХНАМА ЖӘНЕ МҰРАҒАТТЫҚ ДЕРЕКТЕР.....	245
Нұртазина Н.Д. VIII-X ғғ. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДА ТҮРКІ КӨШПЕЛІ ҚОҒАМЫНЫҢ ЖАППАЙ ДАҒДАРЫСЫ ТУРАЛЫ.....	255
Нұртазина Н.Д. ҚАЗАҚСТАНДА ИСЛАМ ДІНІНІҢ ТАРАЛУЫ ФЕНОМЕНІНЕ ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	260
Нұртазина Н.Д. ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ ЕЖЕЛГІ ТАРИХЫ: ДІНДЕР, МӘДЕНИЕТТЕР, БАЙЛАНЫСТАР.....	266
Омарбеков Т.О. АЛТЫН ОРДА ХАНЫ ТОҚТАМЫСТЫҢ МӘСКЕУГЕ ЖОРЫҒЫ.....	272
Өтепова Г.Е. VIII ғ. - XX ғ. БАСЫ КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ЗАҢНАМАЛЫҚ ДЕРЕКТЕРДІ ЗЕРТТЕУ ТӘЖІРИБЕСІНЕН.....	280
Өтепова Г.Е. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЖЕР МӘСЕЛЕСІ ТУРАЛЫ ХІХ ҒАСЫРДАҒЫ ПАТША ЗАҢНАМАСЫ.....	288
Өтепова Г.Е. СІБІР КОМИТЕТІНІҢ МӘЛІМЕТТЕРІ РЕСЕЙ ИМПЕРИЯСЫ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫН ЗЕРТТЕУДІҢ ДЕРЕККӨЗІ РЕТІНДЕ.....	297
Раздыков С.З. СУБЭТНОСТЫҚ МӘДЕНИЕТ – ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕСКІ ДӘСТҮРДІ ҰСТАНУШЫЛАРЫ.....	303
Садвокасова А.К., Кошман Т.В., Ракишева Б.И. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭТНОСАРАЛЫҚ, КОНФЕССИЯРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ТАРИХЫ, АСА ҮЛКЕН ЭТНОСТАР ТАРИХЫН ҚОСА АЛҒАНДА: НЕГІЗГІ ҚОРЫТЫНДЫЛАР.....	316
Сайлан Б., Раушанбек Б. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ӘСКЕРИ ӨНЕРІНДЕГІ БАТЫРЛАР ОБРАЗЫ.....	330
Сайлан Б. ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАРДЫҢ УКРАИНАНЫ АЗАТ ЕТУ ЖОЛЫНДАҒЫ КҮРЕСІ МЕН ЕРЛІКТЕРІ.....	335
Сыздықов С.М. «МӨҢГІЛІК ЕЛ» ИДЕЯСЫ: САЯСИ-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ ТАРИХИ САБАҚТАСТЫҒЫ.....	340
Тасилова Н.А., Қозғамбаева Г. «ҚЫРҒЫЗДАРДЫҢ (ҚАЗАҚТАРДЫҢ) ЖЕР ПАЙДАЛАНУ МАТЕРИАЛДАРЫ...» - ҚАЗАҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ШАРУАШЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАРИХЫНЫҢ ДЕРЕК КӨЗІ.....	345
Телеуова Э.Т. ДӘСТҮРЛІ ӨРКЕНИЕТТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	351
Телеуова Э.Т. КӨШПЕЛІЛЕРДІҢ ӘДЕТТІК ҚҰҚЫҚ ТАРИХЫНАН.....	355
Толенова З.М., Кубеев Р.Д. АКАДЕМИК М.К. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ ТАРИХИ ТҮЛҒАЛАРДЫ ЗЕРТТЕУГЕ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ: ЖАҢА ЖӘНЕ ДӘСТҮРЛІ.....	360

Удербасева С.К.	
ОРЫНБОР ҒЫЛЫМИ МҰРАҒАТ КОМИССИЯСЫНЫҢ «ЕҢБЕКТЕР» ЖИНАҒЫНДЫҒЫ ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ КӨШПЕЛІ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТАРИХЫ.....	365
Удербасева С.К.	
ТҮРКІСТАН ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРЛЫҒЫ ҚАЗАҚ ШЕНЕУЛІГІНІҢ ҚЫЗМЕТІ МЕН ӨКІЛЕТТІЛІГІ.....	380
Ускенбай К.	
АҚ ОРДА: ҰЛЫС БІРЛЕСТІГІНЕН ТӘУЕЛСІЗ МЕМЛЕКЕТКЕ.....	392
Ускенбай К.	
ДЕРЕККӨЗДЕРДЕГІ "ҚАЗАҚТАР" ЖӘНЕ "ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТІ" ТЕРМИНДЕРІ ТУРАЛЫ.....	396
Хабижанова Г.Б.	
ҚЫПШАҚТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНДАҒЫ РОЛІ.....	402
Хабижанова Г.Б., Сагинаева А.Н.	
XI-XIII ғғ. ҚЫПШАҚТАРДЫҢ ОРЫС КНЯЗДІКТЕРІМЕН САУДА-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ МӘДЕНИ БАЙЛАНЫСТАРЫ.....	408
Шаймердинова Н.Г., Ярыгин С.А.	
ҒҰН-САРМАТ ДӘУІРІНДЕГІ ОРТА АЗИЯ КӨШПЕНДІЛЕРІНІҢ МӘДЕНИЕТІНДЕГІ БІЛЕУШІЛЕРДІҢ ТАҢБАЛАРЫ.....	413
Шайхығалиев Е.А., Изтелеуова Л.И., Елюбаев Р.Б., Ержанов Р.Р.	
ЕРЕЙМЕНТАУ АУДАНЫНДАҒЫ ЖАҢА АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ АНЫҚТАУ МАҚСАТЫНДАҒЫ БАРЛАУ ЖҰМЫСТАРЫ.....	422

СОДЕРЖАНИЕ

Абдимомынов Н.Т.	
А НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ ЗОЛОТОЙ ОРДЫ (1242-1269 гг.).....	8
Алдажұманов Қ.С.	
С КАРТОЧНАЯ СИСТЕМА СНАБЖЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВИЕМ В КАЗАХСТАНЕ В ВОЕННЫЕ ГОДЫ (1941-1945)	20
Алмагамбетова А.М.	
ИСТОРИКО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ КАЗАХСТАНА ЗА 1959 – 1970 ГГ.....	28
Алпысбес М.	
ДУХОВНОЕ И КУЛЬТУРНОЕ ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ТЮРКСКОГО МИРА В УКРЕПЛЕНИИ ЕДИНСТВА НАРОДОВ В ПРОЦЕССЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	37
Асанова С.А.	
ИСТОРИЧЕСКИЙ НАРРАТИВ - ИСТОЧНИК ИДЕНТИЧНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ.....	48
Әбілдібекова А.М.	
ОЦЕНКА КОЛОНИАЛЬНОГО ПЕРИОДА В ТРУДАХ КАЗАХСКОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ НАЧАЛА XX ВЕКА.....	53
Әбжанов Х.	
АМАНАТ АКАДЕМИКА.....	58
Әбубәкірова Ә.П.	
ПРОБЛЕМЫ И ИТОГИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ФОРМИРОВАНИЮ КАЗАХСТАНСКО-КИТАЙСКОЙ ГРАНИЦЫ...64	
Әділжанов Н.	
ДЕМОКРАТИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ: КАК ФОРМАЦИОННОЕ И ЦИВИЛИЗАЦИОННОЕ ЯВЛЕНИЕ (ИСТОРИКО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ).....	72
Баудиярова К.Б.	
МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ СТАБИЛЬНОСТИ СЕМЬИ.....	82
Егізбаева М.Қ., Бейсегүлова А.Қ.	
ЭТНОКУЛЬТУРА УЗБЕКСКИХ И КАРАКАЛПАКСКИХ НАРОДОВ.....	89
Жайлыбаев Д.Ж.	
ДОРЕВОЛЮЦИОННЫЕ ТРУДЫ ОБ ОБЫЧНОМ ПРАВЕ КАЗАХОВ.....	95
Жакин М.С.	
БОРИ БАТЫР: МИФ И ФАКТ (опыт критического анализа).....	99
Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Байдавлетова М.Д.	
ПИСЬМЕННЫЕ ИСТОЧНИКИ ПО ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА И ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	113
Жетписбаев А.О.	
ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ ЭТНОДЕМОГРАФИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ В КАЗАХСТАНЕ В XIX-XX ВВ.: ПО МАТЕРИАЛАМ ПЕРЕПИСЕЙ НАСЕЛЕНИЯ.....	122
Искакова Ғ.З., Байдавлетова М.Д.	
ПРИРОДНЫЙ ЛАНДШАФТ ТЕРРИТОРИИ НАСЕЛЕННЫЙ ТЮРКСКИМИ ПЛЕМЕНАМИ (VI-X ВВ.).....	131
Кабдушев Б.Ж., Кабдушева Л.Ж.	
НАСИЛЬСТВЕННАЯ ДЕПОРТАЦИЯ В КАЗАХСТАН.....	138
Кариев Е.М.	
ИСТОКИ И КУЛЬТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ ДРЕВНЕТЮРКСКОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ ЕВРАЗИИ (ранний железный век и современность).....	144
Каринбаев Ж.Ә.	
ПРЕДСТАВИТЕЛИ БЕЛОРУССКОГО ЭТНОСА В КАЗАХСТАНЕ: ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ И НАСТОЯЩЕЕ.....	152
Картаева Т.Е., Оралбай Е.	
РАЗВИТИЕ КОЛОДЕЗНОГО ДЕЛА И ЕГО РАЗНОВИДНОСТИ (ПО МАТЕРИАЛАМ АРХЕОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ).....	163
Кәрібаев Б.Б.	
ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ КАЗАХСКОГО ХАНСТВА В КОНЦЕ XV- НАЧАЛЕ XVI ВВ.....	180
Кәрібаев Б.Б., Ноғайбаева М.С.	
ИЗ ИСТОРИИ ХАНСТВА АБУЛХАЙЫРА В I-ПОЛОВИНЫ XV ВЕКА.....	186
Қозғамбаева Ғ.Б.	
ВЫДАЮЩИЙСЯ ГЕОЛОГ И УЧЕНЫЙ КАНЫШ ИМАНТАЙУЛЫ САТБАЕВ.....	193

Қозғамбаева Г.Б., Бейсегулова А.Қ. МУЗЕЙ ЖЕРТВ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ Г. ШЫМКЕНТ ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	198
Қозыбақова Ф.А. ЭКСТРЕМИСТСКАЯ ПОЛИТИКА СТАЛИНА ПО ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДНИХ ЭЛЕМЕНТОВ МЕХАНИЗМА РЫНКА В КАЗАХСТАНЕ.....	206
Қозыбақова Ф.А., Рвайдарова Г.О. 1921-1922 гг. НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ПРОВОДИМУЮ ЗЕМЕЛЬНО-ВОДНУЮ РЕФОРМУ.....	214
Майданади З. ИМПЕРСКИЕ КОНФЕДЕРАЦИИ И КОЧЕВЫЕ ОБЪЕДИНЕНИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (ИСТОРИОГРАФИЯ ПРОБЛЕМЫ).....	222
Махаева А.Ш., Чаргынова Г.О. ВЛИЯНИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ВОСТОЧНОМ ТУРКЕСТАНЕ В 60-70 ГГ. XIX ВЕКА НА КАЗАХОВ И КЫРГЫЗОВ.....	227
Мухамадеев Т.М., Мухадеева И.А., Капбасова Д.С. ТРУДЫ Н. НАЗАРБАЕВА КАК ФЛАГМАНА ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ, СОТРУДНИЧЕСТВА И ПЕРСПЕКТИВНОСТИ КАЗАХСТАНА.....	239
Мұсағалиева А.С. ИСТОРИЯ ЖЕНСКОГО ЛАГЕРЯ "АЛЖИР" В СЕВЕРНОМ КАЗАХСТАНЕ: ИСТОРИОГРАФИЯ И АРХИВНЫЕ ДАННЫЕ.....	245
Нұртазина Н.Д. О СИСТЕМНОМ КРИЗИСЕ ТЮРКСКОГО КОЧЕВОГО ОБЩЕСТВА ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В КОНЦЕ VIII-X ВВ.....	255
Нұртазина Н.Д. НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ФЕНОМЕН ИСЛАМИЗАЦИИ КАЗАХСТАНА.....	260
Нұртазина Н.Д. ДРЕВНЯЯ ИСТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: РЕЛИГИИ, КУЛЬТУРЫ, КОНТАКТЫ.....	266
Омарбеков Т.О. ПОХОД ХАНА ЗОЛОТОЙ ОРДЫ ТОХТАМЫША НА МОСКВУ.....	272
Өтепова Г.Е. ИЗ ОПЫТА ИЗУЧЕНИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫХ ИСТОЧНИКОВ ПО ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА VIII-НАЧАЛА XX ВЕКА.....	280
Өтепова Г.Е. ЦАРСКОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО XIX ВЕКА О ЗЕМЕЛЬНОМ ВОПРОСЕ В КАЗАХСТАНЕ.....	288
Өтепова Г.Е. МАТЕРИАЛЫ СИБИРСКОГО КОМИТЕТА КАК ИСТОЧНИК ИЗУЧЕНИЯ ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА В СОСТАВЕ РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ.....	297
Раздыков С.З. СУБЭТНИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА - СТАРОВЕРЫ ВОСТОЧНОГО КАЗАХСТАНА.....	303
Садвокасова А.К., Кошман Т.В., Ракишева Б.И. ИСТОРИЯ МЕЖЭТНИЧЕСКИХ, МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН, ВКЛЮЧАЯ ИСТОРИЮ НАИБОЛЕЕ КРУПНЫХ ЭТНОСОВ: ОСНОВНЫЕ ИТОГИ.....	316
Сайлан Б., Раушанбек Б. ОБРАЗ ГЕРОЕВ В ВОЕННОМ ИСКУССТВЕ КАЗАХСКОГО НАРОДА.....	330
Сайлан Б. ПОДВИГИ ГЕРОИЗМ КАЗАХСТАНЦЕВ В БОРЬБЕ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ УКРАИНЫ.....	335
Сыздықов С.М. ИДЕЯ "МӘҢГІЛІК ЕЛ": ПОЛИТИКО-ФИЛОСОФСКИЕ ОСНОВЫ И ИСТОРИЧЕСКАЯ ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ.....	340
Тасилова Н.А., Қозғамбаева Г. «МАТЕРИАЛЫ ПО КИРГИЗСКОМУ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЮ...» КАК ИСТОЧНИК ПО ХОЗЯЙСТВЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ КАЗАХСКИХ ХОЗЯЙСТВ.....	345
Телеуова Э.Т. СОЦИАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ В ТРАДИЦИОННОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ.....	351
Телеуова Э.Т. ИЗ ИСТОРИИ ОБЫЧНОГО ПРАВО КОЧЕВНИКОВ.....	355
Толенова З.М., Кубеев Р.Д. ВКЛАД АКАДЕМИКА М.К. КОЗЫБАЕВА В ИЗУЧЕНИЕ ИСТОРИЧЕСКИХ ЛИЧНОСТЕЙ: НОВОЕ И ТРАДИЦИОННОЕ.....	360

Удербасева С.К.	
ОТРАЖЕНИЕ ИСТОРИИ КОЧЕВЫХ НАРОДОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В «ТРУДАХ» ОРЕНБУРГСКОЙ УЧЕНОЙ АРХИВНОЙ КОМИССИИ.....	365
Удербасева С.К.	
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ПОЛНОМОЧИЯ КАЗАХСКОГО ЧИНОВНИЧЕСТВА ТУРКЕСТАНСКОГО ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРСТВА.....	380
Ускенбай К.	
АК-ОРДА: ОТ УЛУСНОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ К НЕЗАВИСИМОМУ ГОСУДАРСТВУ	392
Ускенбай К.	
О ТЕРМИНАХ «КАЗАХИ» И «КАЗАХСКОЕ ГОСУДАРСТВО» В ИСТОЧНИКАХ.....	396
Хабижанова Г.Б.	
КИПЧАКИ И ИХ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ КАЗАХСКИХ ПЛЕМЕН.....	402
Хабижанова Г.Б., Сагинаева А.Н.	
ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ И КУЛЬТУРНЫЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ КЫПЧАКОВ С РУССКИМИ КНЯЖЕСТВАМИ В XI-XIII ВВ.....	408
Шаймердинова Н.Г., Ярыгин С.А.	
СИМВОЛЫ ВЛАСТИ В КУЛЬТУРЕ КОЧЕВНИКОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ ГУННО-САРМАТСКОГО ВРЕМЕНИ.....	413
Шайхығалиев Е.А., Изтелеуова Л.И., Елюбаев Р.Б., Ержанов Р.Р.	
АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ РАЗВЕДОЧНЫЕ РАБОТЫ ПО ВЫЯВЛЕНИЮ НОВЫХ АРХЕОЛОГИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ ЕРЕЙМЕНТАУСКОГО РАЙОНА.....	422

CONTENTS

Abdimomynov N.T. SOME PROBLEMS OF THE POLITICAL HISTORY OF THE GOLDEN HORDE (1240-1269).....	8
Aldazhumanov K.S. CARD SYSTEM IN PROVIDING FOOD TO THE POPULATION OF KAZAKHSTAN DURING THE WAR (1941-1945).....	20
Almagambetova A.M. IHISTORICAL AND DEMOGRAPHIC ANALYSIS OF TURKIC PEOPLES OF KAZAKHSTAN FOR 1959 - 1970.....	28
Alpisbes M. HERITAGE OF SPIRITUAL AND CULTURAL HISTORY OF THE TURKIC WORLD IN STRENGTHENING THE UNITY OF PEOPLES IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION.....	37
Asanova S.A. HISTORICAL NARRATIVE - THE SOURCE OF IDENTITY IN MODERN KAZAKHSTAN.....	48
Abdildabekova A.M. EVALUATION OF THE COLONIAL PERIOD IN THE WORKS OF THE KAZAKH INTELLIGENTSIA OF EARLY XX CENTURY.....	53
Abzhanov Kh. ACADEMICIANS TRUST.....	58
Abubakirova A.P. PROBLEMS AND RESULTS OF NEGOTIATIONS ON FORMATION OF THE KAZAKHSTAN-CHINESE BORDER.....	64
Adilzhanov N. DEMOCRATIC TRENDS: AS A FORMATIVE AND CIVILIZATIONAL PHENOMENON (HISTORICAL AND POLITICAL ASPECT).....	72
Baudiyarova K.B. RESEARCH METHODS OF STABILITY OF THE FAMILY.....	82
Yegizbaeva M.K., Beisegulova A.K. ETHNO-CULTURE OF THE UZBEK AND KARAKALPAK PEOPLES.....	89
Zhailybayev D.Zh. PREREVOLUTIONARY PROCEEDINGS OF CUSTOMARY LAW KAZAKHS.....	95
Zhakin M.S. BORI BATYR: MYTH AND FACT (critical analysis experience).....	99
Zhappasov Zh.E., Tasilova N.A., Baydavletova M.D. SOURCES ON THE HISTORY OF KAZAKHSTAN AND CENTRAL ASIA.....	113
Zhetpisbayev A.O. THE MAIN STAGES OF ETHNODEMOGRAPHIC CHANGES IN KAZAKHSTAN IN 19th - 20th CENTURIES: BASED ON THE POPULATION CENSUS MATERIALS.....	122
Iskakova G.Z., Baydavletova M.D. THE NATURAL LANDSCAPE OF THE TERRITORY INHABITED BY TURKIC TRIBES (VI-X CENTURIES.).....	131
Kabdushev B.Zh., Kabdusheva L.Zh. THE FORCED DEPORTATION IN KAZAKHSTAN.....	138
Kariyev Y.M. THE ORIGINS AND CULTURAL HERITAGE OF THE ANCIENT TURKIC CIVILIZATION OF EURASIA (early iron age and the present).....	144
Karinbayev Zh.A. REPRESENTATIVES OF THE BELORUSSIAN ETHNOS IN KAZAKHSTAN: HISTORY OF FORMATION AND CURRENT STATUS.....	152
Kartaeva T.E., Oralbai Y. THE DEVELOPMENT OF BUSINESS IN THE WELL AND ITS VARIANTS (MATERIALS OF ARCHEOLOGY AND ETHNOGRAPHY).....	163
Karibaev B.B. THE PROBLEMS OF THE HISTORY OF KAZAKH KHANATE AT THE END OF XV- IN THE BEGINNING OF XVI CENTURIES.....	180
Karybaev B.B., Nogaibayeva M. FROM THE HISTORY OF THE KHANATE ABULKAYYR IN THE I-HALF OF THE XV CENTURY.....	186

Kozgambaeva G.B.	
OUTSTANDING GEOLOG VERSUS SCIENTIST KANYSH IMANTAIEVICH SATBAYEV.....	193
Kozgambayeva G.B., Beisegulova A.K.	
MUSEUM OF VICTIMS OF POLITICAL REPRESSION IN SHYMKENT, SOUTH KAZAKHSTAN REGION.....	198
Kozybakova F.A.	
EXTREMIST POLITICS OF STALIN AGAINST LAST ELEMENTS OF MARKET MECHANISM IN KAZAKHSTAN.....	206
Kozybakova F.A., Rvaydarova G.O.	
1921-1922 A NEW APPROACH TO THE LAND AND WATER REFORM CARRIED OUT.....	214
Maydanali Z.	
IMPERIAL CONFEDERATIONS AND NOMADIC ASSOCIATIONS OF CENTRAL ASIA (HISTORIOGRAPHY OF PROBLEM).....	222
Mahaeva A.Sh., Charynova G.O.	
EFFECT OF POLITICAL PROCESSES IN EAST TURKESTAN IN 60-70 YEARS. XIX CENTURY IN THE KAZAKHS AND KYRGYZ.....	227
Mukhamadeev T.M., Mukhadeeva I.A., Kapbasova D.S.	
WORKS OF N. NAZARBAYEV AS A FLAGSHIP OF STATE SECURITY, COOPERATION AND PROSPECTS OF KAZAKHSTAN.....	239
Musagalieva A.S.	
HISTORY OF THE WOMEN'S CAMP "ALGERIA" IN NORTHERN KAZAKHSTAN: HISTORIOGRAPHY AND ARCHIVAL DATA.....	245
Nurtazina N.D.	
ON THE SYSTEMATIC CRISIS OF THE TURKIC NOMADIC SOCIETY OF CENTRAL ASIA AT THE END OF VIII-X CENTURIES.....	255
Nurtazina N.D.	
A NEW APPROACH TO THE PHENOMENON OF ISLAMIZATION OF KAZAKHSTAN.....	260
Nurtazina N.D.	
HISTORY OF ANCIENT CENTRAL ASIA: RELIGIONS, CULTURES, CONTACTS.....	266
Omarbekov T.O.	
CAMPAIGN OF GOLDEN HORDE KHAN TOKHTAMYSH TO MOSCOW.....	272
Otepova G.E.	
FROM THE EXPERIENCE OF STUDYING LEGISLATIVE SOURCES ON THE HISTORY OF KAZAKHSTAN VIII-EARLY XX CENTURY.....	280
Otepova G.E.	
TSARIST LEGISLATION OF THE XIX CENTURY ON THE LAND ISSUE IN KAZAKHSTAN.....	288
Otepova G.E.	
PROCEEDINGS OF THE SIBERIAN COMMITTEE, AS A SOURCE FOR STUDYING THE HISTORY OF KAZAKHSTAN IN THE RUSSIAN EMPIRE.....	297
Razdykov S.	
SUBETHNIC CULTURE - OLD BELIEVERS OF THE EASTERN KAZAKHSTAN.....	303
Sadvokassova A., Koshman T., Rakisheva B.	
HISTORY OF INTER-ETHNIC, INTER-RELIGIOUS RELATIONS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN, INCLUDING THE HISTORY OF THE LARGEST ETHNIC GROUPS: THE MAIN OUTCOMES.....	316
Sailan B., Raushanbek B.	
THE HEROES CHARACTER IN MILITARY ART OF THE KAZAKH NATION.....	330
Sailan B.	
HEROISM OF KAZAKHSTAN CITIZENS IN FIGHT FOR INDEPENDENCE OF UKRAINE.....	335
Syzdykov S.M.	
THE IDEA OF "MANGILIK EL": POLITICAL AND PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS AND HISTORICAL CONTINUITY.....	340
Tasilova N.A., Kozgambaeva G.	
"MATERIALS ABOUT KYRGYZ LAND USE ..." AS THE SOURCE ON HOUSEHOLD-ECONOMICAL HISTORY OF KAZAKH ECONOMY.....	345
Teleuova E.	
SOCIAL FEATURES ARE IN TRADITIONAL CIVILIZATION.....	351
Teleuova E.	
FROM HISTORY OF NOMADIC CUSTOMARY LAW.....	355

Tolenova Z.M., Kubeyev R.D.	
THE CONTRIBUTION OF THE ACADEMICIAN M.K. KOZYBAYEV IN HISTORICAL FIGURES STUDIES: THE NEW AND THE TRADITIONAL.....	360
Uderbaeva S.K.	
REFLECTION OF THE HISTORY OF THE NOMADIC PEOPLES OF CENTRAL ASIA IN THE "PROCEEDINGS" OF THE ORENBURG SCIENTIFIC ARCHIVAL COMMISSION.....	365
Uderbaeva S.K.	
ACTIVITIES AND POWERS OF KAZAKH OFFICIALS TURKESTAN GOVERNOR-GENERAL.....	380
Uskenbai K.	
AK-ORDA: FROM A ULUS ASSOCIATION TO AN INDEPENDENT STATE.....	392
Uskenbai K.	
ABOUT THE TERMS "KAZAKHS" AND "KAZAKH STATE" IN THE SOURCES.....	396
Habizhanova G.B.	
KIPCHAKS ROLE IN KAZAKH TRIBES FORMATION.....	402
Khabizhanova G.B., Saginayeva A.N.	
TRADE-ECONOMIC AND CULTURAL RELATIONS OF KIPCHAKS WITH THE RUSSIAN PRINCIPALITIES IN THE XI-XIII CENTURIES.....	408
Shaymerdenova N.G., Yaryghin S.A.	
SYMBOLS OF POWER IN THE CULTURE OF CENTRAL ASIAN NOMADS (HUN-SARMATIAN PERIOD).....	413
Shaikhygaliev E.A., Izteleuova L.I., Elyubaev R.B., Yerzhanov R.R.	
ARCHAEOLOGICAL PROSPECTING WORKS ON IDENTIFICATION OF NEW ARCHAEOLOGICAL OBJECTS OF EREYMENTAU DISTRICT.....	422

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы 2016. 4(8)

Бас редактор:
Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген:
Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 15.12.2016.
Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:
Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:
050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй
ҚР ҒЖБМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМКТел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

Е-mail: edu.history@bk.ru.
Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:
050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй